

Pressmeddelande från Göteborgs universitet 2011-12-09

Antikens vaser från Athen inspirerade cypriotrisk keramik

Keramik som tillverkades i Athen och det omgivande landskapet Attika var ett av de mest populära exportföremålen i den klassiska antiken. På Cypern, som importerade keramik under cirka 300 år, inspirerades krukmakarna och målarna av den attiska keramiken och skapade egna versioner med inhemska motiv. Det visar en ny avhandling från Göteborgs universitet.

Niki Eriksson har undersökt attisk keramik som återfunnits på Cypern. Importen av keramik skedde från det tidiga 500-talet till det sena 300-talet f Kr och troligtvis skedde det genom samma handelsorganisation som fenicierna använde sig av. Men antagligen fanns det även direkta handelskontakter mellan Athen och Cypern, och enskilda personer som besökte Athen tog med sig keramik hem till Cypern.

Cyprioterna föredrog särskilt dryckeskärl och små oljeflaskor i keramik, något som Niki Eriksson menar tyder på att de ville ha värdefulla kärl som kunde användas till vardags. Samtidigt som keramiken var vardagliga bruksföremål så var de samtidigt ett uttryck för vördnad för de cypriotiska gudarna och förfäderna. De värdefulla kärlen var dock inte de enda som hedrade gudarna.

– Cyprioterna gav även keramik som gåvor till gudarna – allra mest populära var kratererna som är stora skålar för blandning av vin och vatten och som användes på de religiösa festerna.

Keramikföremålens bilder är den mest kompletta samlingen av ikonografi från den antika grekiska världen och återspeglar grekernas föreställningsvärld. Genom att studera vaserna så kan man följa konstströmningarna genom tiderna och ser hur vasemålarens personlighet och kundernas smak förändras genom de historiska perioderna.

– Bilderna på vaserna varierar stort men det tycks inte spela så stor roll för en presumtiv köpare, kanske på grund av den flexibla och utvecklade fantasi som de var framställda med, vilket gjorde det möjligt för köparen att använda varan vid olika tillfällen, säger Niki Eriksson.

Den attiska keramiken blev en del av cyprioternas liv och även en källa för inspiration för de cypriotiska krukmakarna och målarna, vilka skapade sina egna versioner och försåg dem med inhemska motiv. De cypriotiska kärlen var enklare till sin utformning och hade inte så innehållsrika illustrationer som de attiska.

Trots att det fanns attisk ikonografi i de cypriotiska helgedomarna så kan man inte se att det funnits några etniska skillnader mellan de människor som levde där fynden gjorts. Därför kan det vara så att cypriotiska helgedomar blev en plats där ritualer och de visuella symbolerna på vaser utgjorde en mötesplats som hjälpte öns invånare utformade en gemensam kultur och identitet.

Mer information: Niki Eriksson; tel: 031- 26 08 49; e-post: niki@bredband2.com

Avhandlingens titel: Athenian Pottery and Cypriote Preferences

Tid och plats för disputation: lördagen den 10 december 2011, kl. 13.15, Lilla hörsalen, Humanisten, Renströmsgatan 6, Göteborg.

Fakultetsopponent: Docent Paavo Roos, Lund

Avhandlingen kan beställas från: Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet

Den finns även digitalt publicerad på: <http://gupea.ub.gu.se/handle/2077/27996>

Louise Quistgaard

Informatör

Tel: 031-786 1068

E-post: louise.quistgaard@hum.gu.se

Göteborgs universitet är ett av de stora i Europa med 39 000 studenter och 5 700 anställda. Verksamheten bedrivs av åtta fakulteter, till allra största del i centrala Göteborg. Utbildning och forskning har stor bredd och hög kvalitet – det vittnar sökandetryck och nobelpris om. www.gu.se.